

I. XEDAPEN OROKORRAK

ESTATUKO BURUZAGITZA

4705 *16/2020 Errege Lege Dekretua, apirilaren 28koa, Justizia Administrazioaren esparruan COVID-19ari aurre egiteko neurri prozesalena eta antolaketa-neurriena.*

I

Ministro Kontseiluak 463/2020 Errege Dekretua eman zuen pasa den martxoaren 14an, eta haren bidez alarma-egoera deklaratu zuen COVID-19ak eragindako osasun-krisialdia kudeatzeko; besteak beste, pertsonen zirkulaziorako askatasunari muga jartzeko neurriak jasotzen zituen, horrek herritarrentzat, langileentzat eta enpresentzat dituen ondorioekin. Zehazki, Justizia Administrazioaren eremuan epemugak eta epeak etetea xedatzen zuen, Konstituzioaren 24. artikuluan pertsona guztiei aitortutako eskubideak bermatzeko mantendu behar direnean izan ezik.

Harez geroztik, Gobernuak zenbait neurri hartu ditu pertsonak kutsatzeko arriskutik babesteko, bereziki kalteberak direnei arreta emateko, oinarritzko zerbitzu publikoak ematen direla bermatzeko eta langileak eta enpresak artatzeko.

Justizia Administrazioa prestatuta egon behar du neurri horiek direla-eta egon daitezkeen ondorioei aurre egiteko, bai erakunde prozesalean beharrezko diren arauen aldaketei begira, bai antolamenduari begira, baldin eta epaitegi eta auzitegiek ohiko funtzionamendua era progresiboan berreskura dezaten nahi badu.

Izan ere, Justizia Administrazioan moteltze nabarmena gertatu da COVID-19ak ekarri duen krisialdiaren ondorioz; horregatik, beharrezkoa da errege lege-dekretu hau onestea, zeinak helburu baitu, beste helburu zehatzagoez gain, ahalik eta azkarren irtenbidea ematea alarma-egoera deklaratzearekin batera etenda geratu ziren eta metatu diren prozedurei, alarma-egoera bertan behera gelditzen den momentutik bertatik.

Era berean, neurriak hartu beharko dira auzi gehiago egongo dela aurreikusten baita hartutako aparteko neurriak eta osasun-krisialdiaren ondoriozko koiuntura ekonomikoa bera dela-eta.

Zuzenbideko estatu sozial eta demokratikoan bizi gara, eta krisialdiaren ondorioetatik ateratzeko prozesuaren parte izan behar dira herritar guztiak. Gaur egungo osasun-egoerak inpaktu globala du eta kolektibo sozial askorentzat ondorio negatiboak ekarriko ditu; ondorio sozial eta ekonomikoen era larriagoan eragingo dituzte kolektibo kalteberak.

Zalantzarik gabe, prozedurak sortu behar dira COVID-19ak ekarri duen osasun-krisialdiarekin lotura zuzena eta erraz ikusteko modukoa duten uziak ahalik eta azkarren bideratzea ahalbidetzeko; adibidez, toki batetik bestera joateko egon diren murrizketak edo osasungintzako agintaritzak hartutako beste neurri batzuk direla-eta bisitaldi erregimenean edo zaintza partekatuan izan den desoreka bere onera ekartzeko uziak. Helburu horrekin berarekin, deklaratu behar da lehentasunez bideratuko direla indarrean dauden lege prozesalek, jada, jasotzen dituzten beste prozedurekin loturiko despatxuak eta izapidetzeak.

Era berean, osasun-krisialdiak irauten duen bitartean, osasunerako eskubidea bermatuko duten neurriak hartu behar dira, bai Justizia Administrazioan lan egiten duten pertsonen, bai administrazio horrekin hartu-emanen duten herritarrei nahiz profesionalen begira; horrela eginez gero, kutsatzea eragin dezaketen egoerak ekidituko dira.

Hori dela-eta bereziki garrantzitsua da ikustaldi eta entzunaldi publikoetan segurtasun-distantzia bermatuko duten neurriak hartzea eta jarduketa prozesalean eta, oro har, herritarrek Justizia Administrazioarekin dituzten hartu-emanetan, teknologia berrien erabilera sustatzea; horrela eginez gero, egoitza judizialean jende pilaketak izan daitezen saihestuko da, ahal den neurrian.

II

Errege lege-dekretu hau honela dago egituratuta: hiru kapitulu ditu, guztira hogeita zortzi artikulua jasotzen dituztenak; lau xedapen gehigarri; bi xedapen iragankor; xedapen indargabetzaile bat, eta sei azken xedapen.

Lehenengo kapituluak neurri prozesalak arautzen ditu. Hasteko eta behin, epaitegietako ohiko jarduera berreskuratzea bideratutako zenbait erabaki xedatzen dira, bai eta osasun-krisialdiaren beraren ondoriozko auzien gorakadari erantzuna ematera bideratutakoak ere; izan ere, krisialdiaren ondorioz auzien gorakada izango dela aurreikusten da. Hori dela-eta, salbuespenez eta zati batean, abuztua hilabete balioduna izango da jarduera judizialari jarraipena emateko; nahiz eta hilabete hori, normalean eta oro har, baliogabea izan Justizia Administrazioaren eremuan. Hain zuzen, Botere Judizialaren uztailaren 1eko 6/1985 Lege Organikoaren 183. artikulua xedatzen duenez, abuztuko egunak, oro har, baliogabeak izaten dira jarduketa judizial guztietarako; hala ere, lege horrek berak ahalbidetzen du lege prozesalek jarduketa prozesalak presakoak direla deklaratu dezaten, eta horrela denean, abuztuko egunak, oro har edo zati batean, baliodun hartzen dira. Hori horrela izanik, 2020. urterako salbuespenez, errege lege-dekretu honen bidez, zeinak jarduera judiziala berpiztu ahal izateko eta herritarrentzat funtsezko den zerbitzu publikoa berreskuratu ahal izateko legezko arau prozesalak jasotzen baititu, presako deklaratzeko dira jarduketa prozesal guztiak eta baliodun deklaratzeko dira abuztuaren 11tik 31ra doazen egun guztiak haiek burutu ahal izateko; urtarrilaren 18ko 1/1985 Lege Organikoaren manuaekin bat. Argi dago presakoa eta beharrezkoa dela egun horiek baliodun deklaratzeko, alarma-egoera indarrean den bitartean burutu ezin den jarduera prozesala zati batean gutxienez berreskuratu ahal izateko. Hori dela-eta, aparteko ahalegina egin dezaten eskatzen zaie Justizia Administrazioan ari diren eragile juridiko guztiei eta administrazio horrekin hartu-emanak duten profesionalak, herritarren eskubideak bermatzeko eta babesteko egunero egiten duten ahaleginaz gain; hartara, gure gizartea normaltasunera era progresiboan itzultzeko funtsezko eragile izatearen erantzukizuna egokitzen zaie. Gainera, inplikaturako administrazio eta erakunde guztiei ere eskatzen zaie antolamendu eta koordinazio lan arretatsua egin dezaten. Azken helburua da Justizia Administrazioan lan egiten duten, harekin hartu-emanak duten edo administrazio hori zuzentzen duten guztien indarrak batzea gizartea eta ekonomia laguntzeko ahalik eta azkarren errekonstruatu daitezkeen COVID-19aren krisialdiak eragindako ondorio negatiboetatik.

Bestalde, aurretik esandakoez gainera, COVID-19ak eragindako osasun-krisialdia kudeatzeko alarma-egoera deklaratzeko duen martxoaren 14ko 463/2020 Errege Dekretua indarrean jarri zenez geroztik, haren ondorio pean geratu ziren lege prozesalek aurreikusitako epeak eta epemugak; errege-dekretu horretako bigarren xedapen gehigarriak salbuetsitakoak izan ezik. Segurtasun juridikoaren hobe beharrez, arau orokorrak eman behar dira epeen zenbaketarako; 3. artikulua xedatzen duenez, epeak hasieratik zenbatuko dira eta alarma-egoera deklaratu aurretik pasatutako epe-tartea ez da kontuan hartuko.

Era berean, epe prozesalak aurretik esandakoarekin bat eten badira ere, epaile eta magistratuek epaiak eta beste ebazpen batzuk ematen jarraitu dute eta horien jakinarazpena egin da, Justizia Administrazioarako lanean ari diren langileen jarduera-murrizketak ahalbidetu duen neurrian. Beraz, pentsatzekoa da ebazpen horien kontra jarritako errekurtsioen kopuruak gora egingo duela nabarmen epe prozesalen etetea bertan behera gelditu eta ohiko jarduera judiziala berreskuratu ondorengo lehenengo egunetan. Epeak eta jakinarazpenak egiteko zerbitzua berriro martxan hasitakoan, bermatu egin behar da normaltasunerako itzulerak ez dituela idazki eta demandak aurkezteko plataformak kolapsatuko, bai eta epaitegiek eta auzitegiek horiei erantzun ahalko dietela ere; bermatu behar da ere Justizia Administrazioarekin hartu-emanak dituzten profesionalak behar duten denbora izango dutela idazki prozesalak prestatzeko, haien bezero eta haiek ordeztu dituzten defentsarako eskubidea babesteko xedez. Horretarako, errekurtsioak aurkezteko epeak luzatzea erabakitzen da, baldin eta prozedurari amaiera ematen dioten eta martxoaren 14ko 463/2020 Errege Dekretuak xedatutako epeen etetean zehar jakinarazitako epaien eta beste ebazpenen kontrako errekurtsioak badira edo etendako epe

prozesalen etetea bertan behera gelditzen den unetik hurrengo hogei egun baliodunetan jakinarazten direnen kontrako errekursoak badira; horrela eginez denbora gehiago egongo da horiek era mailakatuan aurkezteko, etetea bertan behera gelditu ondorengo egun gutxitan denak aurkeztu beharrean.

Interes berezia du «ex novo» araututako prozedura berezia eta sumarioa, hots, zuzenean osasun-krisialdiaren ondorio diren eta familia zuzenbidearekin loturikoak diren auziak ebazteko prozedura berezia. Osasungintzako agintaritzak hartutako neurriek eragina izan dute adingabeen zaintza- eta bisitaldi-erregimenari dagokion garapenean, eta, batzuetan, desorekak ekarri dituzte gozamen-denboran; egoera hori dela-eta familia zuzenbidearen esparruan eskumena duten epaitegietan demanda eta eskaerak egongo direla aurreikus daiteke. Gainera, COVID-19aren krisialdiaren ondorio ekonomikoek aldaketa eragin dezakete mantenu-pentsioa ordaindu behar duten pertsonen egoera ekonomikoan edo horiek jaso behar dituztenen egoeran; aurretik erabakitako neurriak aldatzeko prozedurak hastea ekarriko du horrek. Errege lege-dekretu honetan prozedura berezi hori arautzen da erantzun azkarra eta eraginkorra emateko uzi horiei, betiere, eragindako adingabeen interes gorena eta horien babesik handiena jomuga dela.

Bigarren kapituluan konkurtsoaren eta sozietateen eremuko neurriak jasotzen dira. COVID-19aren osasun-krisialdia oztopo gehigarria da konkurtsoan dauden enpresen bideragarritasunerako; izan ere, krisialdia dela-eta hitzarmena sinatzeko edo betetzeko ezintasuna gerta daiteke enpresak likidaziora bultzatuz, edo bideragarri izan zitekeen ekoizpen unitatearen besterentzeko zailtasuna areagotu daiteke. Horregatik, martxoaren 31ko 11/2020 Errege Lege Dekretuan xedatutakoaren arabera, enpresa horiek ere aldi baterako enplegu-erregulazioko espedienteetara sartzeko aukera dute, martxoaren 17ko 8/2020 Errege Lege Dekretuak xedatutakoarekin bat. Martxoaren 31ko 11/2020 Errege Lege Dekretuaren bidez, gizarte- eta ekonomia-arloan presako neurri osagarriak ezartzen dira COVID-19ari aurre egiteko; martxoaren 17ko 8/2020 Errege Lege Dekretuaren bidez, berriz, COVID-19aren eragin ekonomiko eta sozialari aurre egiteko presako eta ezohiko neurriak ezartzen dira.

Martxoaren 31ko errege lege-dekretu hartan hartutako neurriei beste batzuk gehitzen zaizkie orain helburu hirukoitzarekin. Lehenengo eta behin enpresek, profesionalek eta autonomoek jarduerarekin jarrai dezaten lortu nahi da; hain zuzen, alarma-egoera indarrean jarri aurretik hitzarmen baten, judizioz kanpoko ordainketa-akordio baten edo birfinantzatzeko akordio homologatu baten ondoriozko betebeharrak erregulariki betetzen zituzten enpresek, profesionalek eta autonomoek. Zordun horiei dagokienez, likidatzeko fasea irekitzea eskatzeko betebeharra geroratzen da; zordunak hitzarmenaren indarraldian zehar dakienean hitzartutako ordainketei eta hura onartu eta gero hartutako betebeharrari ezin izango diela aurre egin aurkeztu behar duen eskabidea da hori. Halaber, hitzarmenaren, judizioz kanpoko ordainketa-akordioaren edo birfinantzatzeko akordio homologatuaren aldaketa errazten da. Birfinantzatzeko akordio homologatuei dagokienez, eskaera berria aurkeztu ahalko da nahiz eta aurreko eskaera aurkeztu zenetik urtebeteko epea pasatua ez izan.

Bigarrenez, enpresen finantzaketa indartu eta sustatu behar da likideziarekin dituzten behar iragankorrei aurre egin ahal diezaieten. Halaber, likidazioa egin behar izatekotan, masaren kontrako kreditu gisa sailkatuko dira finantzatzeko konpromisoen ondoriozko edo hirugarrenen kargurako bermea ematearen ondoriozko kredituak; hirugarren horien artean sartuko dira konkurtso pean dagoenarekin harreman estua dutenak, zeinak hitzarmen proposamenean edo epaileak, jada, onartutako aldaketa-proposamenean agertuko baitira. Ildo horretatik, kreditua eta enpresaren likidezia errazteko xedez, kreditu arrunt gisa sailkatzen dira alarma-egoera deklaratu ondorengo bi urteetan deklaratu diren konkurtsoetan zordunarekin bereziki lotuta dauden pertsonen emandakoak.

Merkataritza arloko eta Lehen Auzialdiko epaitegietan hartzekodunen konkurtsoen izapidetzearekin loturiko auzien kopuruak gora egingo duela aurreikusten da eta, hori ekiditeko, konkurtso-prozesua arintzeko zenbait arau ezartzen da, besteak beste: kaudimengabezia aitortzea; langileen eskubideak babestera, enpresaren jarraipena ziurtatzera eta ondasun eta eskubideen balioa kontserbatzera bideratutako zenbait

jarduketa lehentasunez izapidetzea, eta zenbait egintza eta intzidente (enkanteak, inbentarioen eta hartzekodunen zerrenden aurkaratzea edo likidatzeko planen onespena) sinplifikatzea.

Bukatzeko, II. kapitulu horren barruan, bi arau ezartzen dira, kapitaleko sozietateak desegiteari eta konkurtsoa deklaratzeari buruzko arau orokorrak egungo egoeran aplikatzeak izango lituzkeen ondorioak aldi baterako eta salbuespenez arintzeko xedez; horiei esker enpresek denbora gehiago izango dute beraien zorra berregituratzeko, likidezia lortzeko eta galerak konpentsatzeko, bai ohiko jarduera berreskuratzen dutelako, bai kreditua edo laguntza publikoak eskuratzen dituztelako. Hartara, hartzekodunen konkurtsoa deklaratzeko eskaera egiteko betebeharraren etetea luzatzen da 2020ko abenduaren 31ra arte eta aurreikusten da ezen galeren ondorioz desegiteko legezko arrazoiaren ondoretarako ekitaldi honi dagozkionak ez daitezela zenbatu.

Aurrekoarekin loturik, xedapen indargabetzaileak COVID-19aren eragin ekonomiko eta sozialari aurre egiteko presako eta ezohiko neurrien martxoaren 17ko 8/2020 Errege Lege Dekretuaren 43. artikulua indargabetzen du; artikulua horrek xedatzen zuen alarma-egoera indarrean zegoen bitartean konkurtsoa deklaratzeko eginbeharra etenda geratzen zela eta aurreikusten zuen epaileek nahitaezko konkurtso-eskaerak ezingo zituztela izapidetzeko onartu egoera hori amaitu eta bi hilabete pasa arte.

Azken finean, COVID-19aren krisialdia gainditu ondorengo garaian konkurtsoak deklaratu edo likidatzeko faseak ireki daitezkeen ekiditu nahi da merkatuko baldintza orokorretan bideragarriak izan daitezkeen enpresei dagokienez (adibidez, funtzionatzeak balio handiagoa izaten badu likidatzeak baino), fase horiek irekitzeak produkzio-ehunaren eta lanpostuen suntsitzea ekarriko lukeelako.

Hirugarren kapituluak antolamenduaren eta teknologien arloko neurriak arautzen ditu COVID-19k Justizia Administrazioan izan dituen eta, jada, adierazi diren ondorioei berehala aurre egiteko.

Horrela, bada, ezartzen da ezen egintza prozesaletako parte-hartzaileek, ahal dela, telematikoki parte hartuko dutela egintza haietan, pertsonen osasuna babesten dela bermatzeko eta kutsatzeko arriskua txikitzeko. Dena den, jurisdikzio penalaren arloko epaiketetan salbuespena egingo da eta parte-hartzea aurrez aurrekoa izango da prozedurak delitu astunen ondorio badira eta akusatua epaiketa-gelan bertan egotea beharrezkoa bada.

Era berean, eta xede berarekin, ahozko jarduketetara sartu ahalko den pertsona kopurua murriztuko da entzunaldietarako gelen ezaugarriak aintzat hartuta. Horrela eginez, egoitza judizialetan segurtasun-tarteak gordetzea ahalbidetzen da eta aglomerazioak eta ezinbestekoa ez den jendearen joan-etorria ekiditen da.

Xede berarekin, telefono bidez edo horretarako gaitutako posta elektronikoko bidez jendeari arreta emateko sistema ezartzen da. Hartara, aurrez aurreko arreta murrizten da behar-beharrezkoa den kasuetara; gainera, horrelakoetan, aurretik ordua eskatu egin behar da.

Bulego judizial eta fiskalen jarduera arrunta berreskuratu ahal izateko, atzerapenik gabe ekin beharko zaio jardunari murrizketa nagusiak bertan behera gelditu ondoren, eta auzien gorakadaren inpaktua ahalik eta txikiena izan dadin lagunduko duten neurriak ezarri.

Gauzak horrela, COVID-19ren ondoriozko gaiez arduratuko diren unitate judizialak sortzea aurreikusten da, eta, besteak beste, ezartzen da ezen Justizia Administrazioako letradunek ordeztzeko edo zerbitzuan laguntzeko zereginak bete ahalko dituztela praktikaldian dauden bitartean. Horrekin guztiarekin, epaitegien eta auzitegien egoera erregularizatzeko dagoen premiari erantzuna eman nahi zaio benetako babes judizialerako eskubidea atzerapen bidegaberik gabe gauzatzearren.

Gainera, helburu hori bateragarri izan behar da Justizia Administrazioan lanean ari diren langileen, gainerako profesionalen eta egoitza horietara gerturatzen diren partikularren osasuna babestearekin. Horregatik, zerbitzua emango den denbora banatzeko neurriak behar dira bulego judizialetako langileek beraien ohiko ordutegia jarraian bete ahal izan dezaten. Xede horrekin, goizeko eta arratsaldeko lanaldiak ezartzen dira langile guztiak aldi berean egon daitezkeen ekiditeko. Justizia Administrazioako langileek

ordutegi horiek betez gero lanaldia handitu behar izan gabe, epaiketak eta entzunaldiak goizean eta arratsaldean egin daitezzen ahalbidetzen da.

Azken xedapenetako lehenengoak Justizia Administrazioan informazioaren eta komunikazioaren teknologiak arautzeko uztailaren 5eko 18/2011 Legea aldatzen du prozesuen kudeaketarako erabiltzen diren aplikazioetarako urruneko irispidea errazteko —telelana sustatzen da horrela—, eta identifikatzeko eta izenpetzeko sistema aitortua ere aldatzen du; azken bi horiek bereizten ditu Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legeak xedatu bezala.

Zehazki, prozesuak kudeatzeko aplikazioetan sartzea ahalbidetzen duen urruneko irispidea errazteko eta herritarrek Justizia Administrazioaren zerbitzu elektronikoetarako irispidea izan dezaten ahalbidetzeko, organo, bulego judizial eta fiskaltza guztiak baliabide eta tresna elektronikoz, bai eta beharrezko eta nahiko diren informazio-sistemaz ere, hornitu beharko dira eginkizuna era efizientean garatzeko.

Azken xedapenetako bigarrenak, berriz, Erregistro Zibilaren uztailaren 21eko 20/2011 Legearen «vacatio legis» aldatu eta 2021eko apirilaren 30era arte zabaltzen du. Momentu honetan ezin zaie ekin beharrezko diren antolamendu- eta funtzionamendu-aldaketei hain denbora laburrean, izan ere, egungo koiunturak eta Erregistro Zibilaren jardura berreskuratzeko lanetan ahaleginak metatu beharrak ezinezko egiten dute; horregatik, era egokian eta bete-betean indarrean jarriko dela bermatu nahi izanez gero, aldaketa egiteko denbora zabaldu egin behar da.

Azken xedapenetako hirugarrenak hobekuntza tekniko bat egiten du Sektore Publikoko Kontratuen azaroaren 8ko 9/2017 Legearen 159.4 artikulua aldatuz; Ekonomiaren eta enpleguaren aldeko premia neurri osagarrien apirilaren 21eko 15/2020 Errege Lege Dekretuaren bidez onartu zen artikulua horren aldaketa.

Azken xedapenetako laugarrenean eta bosgarrenean, pentsio-planak eskuratzeko aukera ematen zaie norberaren konturako langileei edo autonomoei, baldin eta jardura eten ez badute ere fakturazioan ehuneko 75eko jaitziera izan badute osasun-krisialdiaren ondorioz.

Aldaketa hori egiteko, egokitzapen puntual batzuk egiten dira martxoaren 31ko 11/2020 Errege Lege Dekretuaren hogeigarren xedapen gehigarriaren testuan: orain arte jardura uztearen kasua baino ez zen jasotzen, baina hemendik aurrera fakturazioan ehuneko 75eko jaitziera izatearen kasua ere jasoko da. Fakturazioaren jaitzieraren definizioa bat etorriko da jardura uzteagatik aparteko prestazioari dagokionez martxoaren 17ko 8/2020 Errege Lege Dekretuaren 17. artikulua bere idazketa berrian —apirilaren 7ko 13/2020 Errege Lege Dekretuak emanda— esandakoarekin. Era berean, apirilaren 21eko 15/2020 Errege Lege Dekretuaren 23. artikulua aldatzen da pentsio-funtsen entitate kudeatzailearen aurrean egoera hori egiaztatzeko aurkeztu behar den justifikazioa zehazteko.

Azken gai horrekin loturik, aipatu behar da ezen fakturazioaren jaitziera hori justifikatzeko, autonomoek jardura uzteagatik aparteko prestazio publikoa eskatzen dutenean aurkeztu behar duten ziurtagiri bera —fakturazio bolumena jasotzen baitu— aurkeztu beharko dutela; eskabide hartan ere fakturazioaren ehuneko 75eko murrizketa jasotzen da. Horrela, langile autonomoek dokumentazio bera erabili ahalko dute fakturazioan jaitziera izan dutela egiaztatzeko, bai prestazio publikoa eskatzen dutenean, bai pentsio-plana eskuratu nahi dutenean.

Errege lege-dekretu bi horietan arautzen diren pentsio planen eskuragarritasunarekin zerikusia duten gainerako alderdiek bere horretan irauten dute; hain zuzen, aurreikusitako diru-sarreraren galerarekin loturiko munta eta aldia —alarma-egoeraren aldia gehi beste hilabete bat—.

Era berean, pandemiaren bilakaera eta etxe askoren diru-sarreretan izaten ari den eragina aintzat hartuta, azken xedapenetako laugarrenak martxoaren 31ko 11/2020 Errege Lege Dekretuaren 4. eta 8. artikuluetan ezarritako epeak zabaltzen ditu ohiko etxebizitza alokairuan duten errentariek errenta ordaintzeko aldi baterako eta salbuespenezko atzerapena eskatu ahal izan dezaten; errege lege-dekretu horren bidez, gizarte- eta ekonomia-arloan presako neurri osagarriak ezartzen dira COVID-19ari aurre egiteko. Halaber, 9. artikulua zenbait alderdi aldatzen dira finantzaketa-laguntza iragankorrak arinago izapidetu daitezzen eta kalteberatasun-egoeran dauden errentariek lehenbailehen baliatu ahal izan ditzaten.

III

Konstituzioaren 86. artikulua arabera, Gobernuak lege-dekretuak eman ditzake, «premia apartekoa eta presazkoa egonez gero», baldin eta xedapenok ez badute eraginik ez Estatuaren oinarritzko erakundeen antolamenduan, ez Konstituzioaren I. tituluak arautzen dituen herritarren eskubide, betebeharrak eta askatasunetan, ez autonomia-erkidegoen araubidean, ez hauteskunde-zuzenbide orokorrean.

Errege lege-dekretua, Konstituzioaren arabera, zilegizko tresna da, baldin eta presako legegintza justifikatzen duen helburua honako hau bada, gure Konstituzio Auzitegiak behin eta berriz eskatu duen bezala (otsailaren 4ko 6/1983 epaia, 5. oinarria; urtarrilaren 17ko 11/2002 epaia, 4. oinarria; uztailaren 3ko 137/2003 epaia, 3. oinarria, eta uztailaren 7ko 189/2005 epaia, 3. oinarria): Gobernuaren helburuen barruan, egoera jakin bati aurre egitea, zeinak eskatzen baitu, aurreikusten zailak diren arrazoiengatik, arau bat egitea berehala, legeak Parlamentuan izapidetzeko erabiltzen den ohiko bidean edo presako prozeduran baino epe laburragoan, eta are gehiago prozedura hori zehaztea Gobernuaren esku ez dagoenean. Inolako zalantzarik gabe, gure herrialdeak aurrean duen egoera, nazioartean garrantzia duen osasun publikoko larrialdiaren deklarazioa dela-eta, eta alarma-egoera deklaratu izana zenbait neurri hartzeko aparteko eta presazko beharrezana justifikatzen duten arrazoiak dira.

COVID-19a geldiarazteko eta hari aurrea hartzeko egoera honetan, presakoa eta beharrezkoa da epidemia eten eta haren hedapena eragozteko osasun publikoa babesteko, eta aldi berean, salbuespenezko legediaren bidez, neurri ekonomikoak eta sozialak hartzea epidemiak gure gizartean dituen ondorioei aurre egiteko. Eta beharrezkoa da ere antolamendu- eta prozesu-neurriak hartzea Justizia aktibatzea ahalbidetzeko eta epaitegi nahiz auzitegiak kolapsatu daitezkeen ekiditeko epe prozesalen etetea bertan behera gelditutakoan, eremu batzuetan auzien kopurua handituko dela aurreikusten baita; COVID-19ak eragindako osasun-krisialdia kudeatzeko alarma-egoera deklaratzeko duen martxoaren 14ko 463/2020 Errege Dekretuaren bigarren xedapen gehigarriak xedatu zuen etete hori.

Illo horretatik, garrantzitsua da gogoratzea Espainiako Konstituzioak «bidegabeko atzerapenik gabe»ko prozesua izateko oinarritzko eskubidea aitortzen duela (24.2 artikulua). Prozesu judiziala, exekuzioa barne, denbora tarte egokietan burutzen dela bermatzea da eskubidearen helburu zehatza (Konstituzio Auzitegiaren urtarrilaren 31ko 35/1994 epaia).

Konstituzio Auzitegiak denboran zehar aztertu duen kontzeptu tekniko-juridikoa da eta ez dator bat herritarrek «atzerapena» edo «moteltasuna» terminoen inguruan duten pertzepzioarekin. Eskubideen babes judizialak denbora behar du hura zuzentzen duten oinarritzko printzipioak zabal daitezkeen (jarreraren dualtasuna, baliabide-berdintasuna, kontraesana). «Justizia berantiarra ez da justizia» esaten ohi da, ondo esanda gainera; baina «berehalako justizia» ere ez. Denbora behar da, baina ezin da gehiegi izan. Printzipio horiek bateratzeko, premiazkoa eta beharrezkoa da antolamendu-neurri egokiak hartzea dauden baliabide pertsonal eta materialak optimizatzea ahalbidetzeko eta, aldi berean, aldi baterako arau prozesalak ezartzea prozedura jakin batzuen bizkortasuna errazteko; hain zuzen, prozedura horietan teknologia berriak sartuta. Azken alderdi horri dagokionez, premiazkoa eta beharrezkoa da ere Justizia Administrazioa osasungintzako agintaritzak gomendatutako segurtasun-neurriak hartzea eta kutsadura kopurua gutxitzea ahalbidetuko duten tresnaz hornitzea; horrela eginez gero, egoitza judizialetera joan behar izatea eta espazio txikietan jendea pilatzea ekidituko da.

Halaber, agertoki berri honetan —denboran luzea eta espektro zabalekoa—, errege lege-dekretu hau onartzeko aparteko eta presako beharrezana judizio politikoaren edo egokitasun-judizioaren mendean dago, eta horiek Gobernuari dagozkio (Konstituzio Auzitegiaren epaiak: ekainaren 7ko 61/2018, 4. oinarri juridikoa; irailaren 11ko 142/2014, 3. oinarri juridikoa); erabaki horrek, zalantzarik gabe, jarduteko lehentasun politikoak antolatu beharra dakar (Konstituzio Auzitegiaren 2019ko urtarrilaren 30eko epaia, 2208-2019 konstituzio-kontrakotasuneko errekurtsioa), momentu honetan segurtasun juridikoa eta osasun publikoa betetzen direla bermatzeko.

Azaldu berri diren egokitasun arrazoiek modu sakon eta arrazoituan justifikatzen dute arau hau onartzea Konstituzio Auzitegiaren jurisprudentziarekin bat (Konstituzio Auzitegiaren epaiak: maiatzaren 31ko 29/1982, 3. oinarri juridikoa; abenduaren 2ko 111/1983, 5. oinarri juridikoa; urriaren 20ko 182/1997, 3. oinarri juridikoa).

Errege lege-dekretua aldaketa horiek ordenamenduan sartzeko tresna gisa erabiltzeari dagokionez, bi gauza hartu behar dira kontuan: arlo batzuk ezin direla errege lege-dekretu bidez arautu eta, gainera, inguruabar jakin batzuk gertatu behar direla errege lege-dekretua erabili ahal izateko. Errege lege-dekretu bidez arautu ezin diren arloei dagokienez, hona zer ezartzen duen Konstituzioak 86.1 artikuluan: «errege lege-dekretuek «ezin eragingo diete, ez Estatuaren funtsezko instituzioen ordenamenduari, ez I. tituluan araututako herritarren eskubide, betebeharrak eta askatasunei, ez autonomia-erkidegoen araubideari, ez hauteskunde-zuzenbide orokorrari». Errege lege-dekretu honek ez die arlo horiei eragiten.

Izan ere, arauan sartzan diren xedapenek ez dute ukitzen aurreko elementu horietako bakar bat ere muinean: ez da Estatu funtsezko erakunderik arautzen; ez zaie eragiten herritarren eskubide eta betebeharrari; ez da autonomia-erkidegoen araubidearen gaineko eraginik sortzen, ez baitira autonomia-erkidegoak neurrien hartzaileak; eta hauteskunde-araubidearekin ere ez dago inolako loturarik. Beraz, xedapen horien edukian ez dago ezer haiek onartzea eragozten duenik puntu honetan.

Administrazio Publikoaren Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 129. artikuluan ezarritakoarekin bat etorriz, errege lege-dekretu hau araubide onaren printzipioetara egokitzen da.

Hartara, premia- eta eraginkortasun-printzipioekin bat, interes orokorra dago ekimenaren oinarrian, COVID-19ak eragindako osasun publikoko krisialdiaren ondoriozko salbuespenetzko egoera sozial eta ekonomikoei erantzutea interes orokorrekoa baita, eta une hau da laguntza emateko neurri gehigarriak hartu behar diren momentua, bai eta errege lege-dekretua hori lortzeko tresnarik egokiena ere.

Araua bat dator proportzionaltasun-printzipioarekin; izan ere, ezinbesteko erregulazioa jasotzen du gaur egungo aparteko egoerak jarduera judizialean duen inpaktua txikiagotzeko, etendako prozedurak berpiztu, zenbait izapide eta prozedura arindu eta teknologia berriak praktika judizialean erabili daitezkeen ahalbidetuz.

Bat dator, halaber, segurtasun juridikoaren printzipioarekin, arau argiak ematen baititu justiziara jotzen duenaren eskubideen babesik onena ziurtatzeko; erakunde prozesalen konfigurazioan ziurtasuna ematen du, bai epeei eta horien zenbaketei dagokienez, bai prozeduren arintzeari dagokionez.

Gardentasunaren printzipioari dagokionez, kontsulta publikoaren izapidea eta entzunaldiaren eta jendaurreko informazioarena egitetik salbuetsita dago, Gobernuaren azaroaren 27ko 50/1997 Legearen 26.11 artikuluekin bat.

Bukatzeko, efizientzia-printzipioari dagokionez, errege lege-dekretu honek ez du administrazio-zamarik ezarriko horrela egitea justifikatuta ez badago, eta jarri behar izanez gero, ahalik eta txikiena izango da; nolahi ere, proportzionala izango da egun dagoen egoera berezia eta hartutako neurriak aplikatzean eraginkortasun-printzipioa bermatzeko beharra aintzat hartuta.

Beraz, errege lege-dekretu honetako neurri guztiek —oro har eta banan-banan— betetzen dute, beren izaera eta xedea ikusirik, Espainiako Konstituzioaren 86. artikulua errege lege-dekretu bat onartu ahal izateko eskatzen duen aparteko eta presako beharrezko baldintzak.

Errege lege-dekretu hau Espainiako Konstituzioaren 149. artikuluen 1. apartatuko 1., 5., 6., 8., 13. eta 18. zenbakietan xedatutakoaren babesean eman da, zeinek eskumen eskusiboa ematen baitiote Estatuari arlo hauetan: konstituzio eskubideak baliatzean eta betebeharrak betetzean espainiar guztien arteko berdintasuna bermatzen duten oinarriko baldintzen arauak; Justizia administrazioa; merkataritza-legegintza; legegintza prozesala, ezertan eragotzi gabe autonomia-erkidegoen zuzenbide substantiboaren berezitasunak direla-eta orden horretan beharrezkoak diren espezialitateak; legegintza zibila, ezertan eragotzi gabe autonomia-erkidegoek, zuzenbide zibila, forala eta bereziak gorde, aldatu eta garatzea, horrelakoak dauden kasuetan, bereziki, erregistro eta tresna publikoaren

antolamenduaren arloan; jarduera ekonomikoaren oinarriak eta haren planifikazioaren koordinazioa; eta administrazio kontratu eta emakidei buruzko oinarrizko legegintza.

Horren arabera, Espainiako Konstituzioaren 86. artikuluko baimena baliatuta, Gobernuko hirugarren presidenteorde eta Ekonomia Gaietako eta Transformazio Digitaleko ministro denaren eta Justiziako ministroaren proposamenez, Ministro Kontseiluak 2020ko apirilaren 28ko bileran eztabaidatu ondoren,

XEDATZEN DUT:

I. KAPITULUA

Presako neurri prozesalak

1. artikulua. *Egunak gaitzea prozesuen ondoreetarako.*

1. Botere Judizialaren uztailaren 1eko 6/1985 Lege Organikoaren 183. artikulua xedatutakoarekin bat presako deklaratu diren jarduera judizial guztietarako egun baliodun deklaratu dira 2020ko abuztuaren 11tik 31ra artekoak. Aurreikuspen horretatik aparte gelditzen dira larunbat, igande eta jaiegunak; hala ere, lege prozesalek zenbait jarduketa judizialerako egun horiek baliodun direla xedatu badute, halaxe izango da.

2. Aurreko apartatuan xedatutakoa betetzen dela eta neurria eraginkorra dela bermatzeko, Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiak, Estatuko Fiskaltza Nagusiak, Justizia Ministerioak eta justizia arloan eskumenak dituzten autonomia-erkidegoek beharrezko diren neurriak hartuko dituzte —era koordinatuan, nor bere eskumen-eremuan— epaileen, magistratuen, Fiskaltzaren kideen, Justizia Administrazioiko letraduen eta Justizia Administrazioan zerbitzua ematen duten gainerako funtzionarioen oporrak banatzeko.

2. artikulua. *Epe prozesalen zenbaketa eta aurkaratzeko epea zabaltzea.*

1. Hasiera-hasieratik kontatuko dira berriro ere lege prozesaletan aurreikusita dauden epemugak eta epeak, hain zuzen ere, COVID-19ak eragindako osasun-krisialdia kudeatzeko alarma-egoera deklaratu duen martxoaren 14ko 463/2020 Errege Dekretuaren bigarren xedapen gehigarria aplikatzearen ondorioz etenda geratu zirenak; beraz, zenbaketarako lehen eguna izango da dena delako prozeduraren etenaldia bertan behera geratzen den egunaren hurrengo egun balioduna.

2. Epaien eta lege prozesalekin bat prozedurari amaiera ematen dioten gainerako ebazpenen kontrako errekursoak iragarri, prestatu, formalizatu eta jartzeko epeak luzatuko dira: dagokion prozeduraren lege arautzailean errekursoa iragarri, prestatu, formalizatu eta jartzeko aurreikusitako epe bera izango du luzapenak. Luzapen hori aplikatuko da martxoaren 14ko 463/2020 Errege Dekretuak ezarritako epeen etenaldian zehar jakinarazitakoen kontrako errekursoak direnean, bai eta etenda geratu diren epe prozesalen etenaldia bertan behera gelditzen den egunetik kontatuta hurrengo hogeita egun baliodunetan jakinarazitakoen kontrakoak direnean ere.

Aurreko apartatuan xedatutakoa ez da aplikatuko baldin eta martxoaren 14ko 463/2020 Errege Dekretuaren bigarren xedapen gehigarrian xedatutakoaren arabera dena delako prozeduraren epeak ez badira eten behar izan.

3. artikulua. *Prozedura bereziaren eta sumarioaren eremua familiaren arloan.*

Alarma-egoera indarrean den bitartean eta hura amaitu ondorengo hurrengo hiru hilabeteetan zehar, errege lege-dekretu honek 3. artikulutik 5.era araututako prozedura bereziaren eta sumarioaren bidez ebatziko dira demanda hauek:

a) Bisita edo zaintza partekatuen erregimenaren oreka berriro ezartzearekin zerikusia duten uziei buruzkoak; gurasoetako batek ezin izan duenean ezarritako erregimena edo, kasua denean, indarrean den partekatutako zaintza zorrotz bete,

Gobernuak eta gainerako osasungintzako agintaritzak COVID-19aren hedapena saihesteko xedez hartutako neurriak direla-eta.

b) Ezkontzaren kargei, ezkontideen arteko pentsio ekonomikoari eta seme-alaben mesedetan aitortutako mantenuari buruzko behin betiko neurriak berrikusteko eskatzea helburu dutenak, ezkontide eta gurasoen inguruabar ekonomikoak funtsean aldatu direlako COVID-19ak eragindako osasun-krisialdiaren ondorioz. Neurri horiek hartzen dira Prozedura Zibilarren urtarrilaren 7ko 1/2000 Legearen 774 artikulua xedatutakoarekin bat.

c) Mantenua emateko betebeharrak ezartzea edo hura berrikusteko eskatzea helburu dutenak; uzi horien oinarria denean horretara behartuta dagoen senidearen inguruabar ekonomikoak funtsean aldatu direla COVID-19ak eragindako osasun-krisialdiaren ondorioz.

4. artikulua. *Eskumena.*

1. Aurreko artikuluen a) eta b) letretan jasotzen diren prozedurez arduratzeko eskuduna izango da bisiten eta zaintza partekatuen erregimena ebatzi zuen edo behin betiko neurriak erabaki zituen epaitegia; izan ere, erregimen horren oreka berrezartzeko eta neurri horiek berrikusteko eskatzen da.

2. Aurreko artikuluen c) letretan aurreikusitako prozeduraz arduratzeko eskuduna izango da: urtarrilaren 7ko 1/2000 Legearen 769.3 artikulua adierazitako epaitegia, baldin eta gurasoetako batek besteari erreklamaturako mantenu-ematea ezar dadin eskatzen bada seme-alaba adingabeen izenean; edo urtarrilaren 7ko 1/2000 Legearen 50. artikulua ezartzen dituen arau orokorrak aplikatzearen ondorioz eskudun den epaitegia, baldin eta beste edozein mantenu-hartzaileren aldeko mantenu-ematea bada. Demanda mantenu-ematearen berrikusketari buruzkoa denean, bere garaian haren gaineko erabakia hartu zuen epaitegia izango da eskuduna.

5. artikulua. *Izapidetzea.*

1. Demandak emango dio hasiera prozedurari, epaiketa arruntetan ohikoak diren eduki eta forma kontuan hartuta.

Baldin eta 3. artikuluen b) eta c) letretan xedatutakoarekin zerikusia duen demanda bada, agiri-froga aurkeztu beharko da: legearekin bat langabetu izanez gero, prestazioen erakunde kudeatzaileak emandako ziurtagiria aurkeztu beharko da, zeinak prestazioen edo langabezia-sorospenen kontzeptuaren izenean dena delako langabetuak hilean jasotzen duen zenbatekoa jasoko baitu; norberaren konturako langile izanez gero, berriz, Zerga Administrazioako Estatu Agentziak edo Nafarroako Foru Komunitatean eta Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde historikoetan eskumena duten zerga-administrazioek emandako ziurtagiria, zeinak jarduera uztea edo diru-sarreraren murrizketa egiaztatuko baitu eta interesdunak jarduera uztearen gainean egin duen deklarazioa aintzat hartuta emango baita.

2. Behin demanda aztertu ondoren, Justizia Administrazioako letraduak dekretu bidez onartuko du edo, haren jurisdikziotik edo eskumenetik at dagoela ikusiz gero, haren berri emango dio epaileari hark ebatz dezan onartzea edo ez.

3. Demanda izapidetzea onartu ondoren, Justizia Administrazioako letraduak alderdiei eta Fiskaltzari, hala dagokionean, ikustaldia egiteko zitazioa egitea erabakiko du; ikustaldi hori demanda onartzen den egunaren biharamunetik kontatuta hurrengo hamar egun baliodunetako batean egin beharko da.

4. Ikustaldia egin aurretik, alderdiak akordio batera irits daitezen ahalegina egin ahalko da; akordioa lortuz gero, epaileak hura homologatuko du. Prozeduraren gaian adingabe interesdunen bat egonez gero, akordio hori bakarrik homologatu ahalko da adingabearen interes goren aintzat hartuta.

Era berean, prozedura 3. artikuluen a) letrek xedatzen duen demandaren bidez abiarazi bada, ikustaldia egin aurretik, isil-gordeko entzunaldia egingo da adingabeko seme-alabekin epaimahaiak horrela egitea egoki ikusten badu; hamabi urtetik gorako kasuan, beti.

5. Demandatzaileari hitz egiteko aukera emanez abiaraziko da ikustaldia, demanda berretsi edo zabal dezan, baina funtsezko aldaketarik egin gabe; ondoren, demandatuari

erantzuteko aukera emango zaio, eta auzian frogaldia onartzeko eskatu ahalko da. Errekonbentzioa ere formulatu ahalko da.

Ikustaldia egin baino bost egun lehenago gutxienez, alderdiek eskatu ahalko dute ikustaldian gauzatu behar diren eta zitazioa edo errekerimendua egitea behar duten frogak, bai eta erakunde publiko edo pribatuek dituzten eta alderdien esku ez dauden dokumentuak eska daitezzen ere.

Baliatu nahi dituzten frogekin agertu beharko dira alderdiak saio horretara, eta ikustaldiaren saio horretan bertan gauzatu beharko dira, bai alderdiek aurkeztutako frogak, bai epaileak ofizioz erabaki ahal dituenak. Froga horietako baten kasuan horrela egitea ezinezkoa balitz, epaileak esango du noiz gauzatu behar den, baina horretarako epea hamabost egunekoa izango da gehienez.

6. Behin frogak gauzatu ondoren, alderdiei hitz egiteko aukera eman ahalko zaie konklusioak ahoz aurkez ditzaten.

7. Ikustaldia amaitutakoan, organo judizialak ebazpena eman ahalko du epai edo auto gisa —dagokionaren arabera—; ahoz egin ahalko du hori edo idatziz hiru egun balioduneko epean. Epaia ahoz ematen bada, epaitza adieraziz eta arrazoitze laburra eginez dokumentatuko da.

Baldin eta, ebazpena ahoz eman ondoren, prozesuan alderdi diren guztiak ekitaldian badaude —euren kabuz edo behar bezala ordezkaturik— eta errekurtsioa ez jartzeko erabakia azaltzen badute, ekitaldi horretan bertan deklaratu da ebazpena irmoa dela.

Horrela ez denean, behar bezala idatzitako jakinarazpena egiten den momentuan hasiko da kontatzen errekurtsioa jartzeko epea.

8. Prozedurari amaiera ematen dion ebazpenaren aurka apelazio-errekurtsioa jarri ahalko da.

9. Artikulu honetan arautzen ez den guztirako, Prozedura Zibilaren urtarilaren 7ko 1/2000 Legeak xedatzen duena aplikatuko da, osagarri gisa, ahozko epaiketa izapidetzeko.

6. artikulua. *Aldi baterako enplegu-erregulazioko espedienteen aurkaratzea izapidetzea; hain zuzen ere, COVID-19aren eragin ekonomiko eta sozialari aurre egiteko presako eta ezohiko neurrien martxoaren 17ko 8/2020 Errege Lege Dekretuaren 23. artikulua jasotzen dituen espedienteen aurkaratzea.*

1. Gatazka kolektiboko prozesu gisa izapidetuko dira legitimazioa duten subjektuek —artikulu honetako 2. apartatuan adierazitakoek— aurkeztutako demandak, baldin eta martxoaren 17ko 8/2020 Errege Lege Dekretuaren 23. artikuluan aurreikusitakoa aplikatzearen ondorioz ezarri diren lanaldi-etetei eta -murrizketi buruzkoak badira eta neurri horiek bost langileri baino gehiagori eragiten badiete.

2. Lan Arloko Jurisdikzioa arautzen duen urriaren 10eko 36/2011 Legearen 154 artikuluaekin bat legitimazioa duten subjektuez gain, COVID-19aren ondoriozko efektuak arintzeko emandako lan-arloko arauetan aurreikusitako ordezkarien batzordeak ere legitimazioa izango du gatazka kolektiboaren prozedura sustatzeko, artikulu honek aipatzen dituen aldi baterako enplegu-erregulazioko espedientei dagokienez.

7. artikulua. *Zenbait prozedura lehentasunez izapidetzea.*

1. Martxoaren 14ko 463/2020 Errege Dekretuak xedatutako epe prozesalen etenaldia bertan behera gelditzen den momentutik 2020ko abenduaren 31ra bitartean, espediente eta prozedura hauek lehentasunez izapidetuko dira:

a) Borondatezko jurisdikzioko prozesu edo espedienteak, baldin eta Kode Zibilaren 158. artikulua xedatzen dituen neurriak hartzen badira; bai eta errege lege-dekretu honetako 3. artikulutik 5.era xedatutako prozedura berezia eta sumarioa ere.

b) Jurisdikzio-ordena zibilean: erakunde hartzekodunak ohiko etxebizitzaren eta jarduera ekonomikoari atxikitako higiezinaren hipoteketan jasota dagoen legezko luzamendua ez onartzearen ondoriozko prozesuak; legez aurreikusitako luzamendua edo kontratuaren

derrigorrezko luzapena ez aplikatzeagatik errentariek aurkez dezaketen edozein erreklamazioren ondoriozko prozesuak; zordunen konkurtso-prozedurak, baldin eta pertsona fisiko badira eta ez badira enpresaburu.

c) Administrazioarekiko auzien jurisdikzioan: administrazio publikoen egintzen eta ebazpenen kontra jartzen diren errekursoak; hain zuzen ere, COVID-19ak eragindako osasun-krisialdiaren efektu ekonomikoak arintzeko aurreikusitako diren laguntza eta neurriak aplikatzeari uko egiten dioten egintza eta ebazpenak.

d) Lan-arlo jurisdikzionalan, presakoak eta lehentasunezkoak izango dira prozesu hauek: kaleratzeekin edo kontratua azkentzearekin loturikoak; martxoaren 29ko 10/2020 Errege Lege Dekretuak aurreikusten duen berreskuratzeko baimen ordainduan zehar bete ez diren lanordua errekuperatzeko eginbeharra eta forma deklaratzeko prozeduren ondoriozkoak (dekretu horren bidez, berreskuratzeko baimen ordaindu bat arautzen da besteren kontura diharduten eta funtsezko zerbitzuak ematen ez dituzten langileentzat, COVID-19aren kontrako borrokan biztanleriaren mugikortasuna murrizteko asmoz); martxoaren 17ko 8/2020 Errege Lege Dekretuaren 6. artikulua MECUIDA plana aplikatzearen ondoriozko prozedurak; banaka, taldeka edo ofizioz aldi baterako enplegu-erregulazioko espedienteak aurkaratzeko prozedurak, martxoaren 17ko 8/2020 Errege Lege Dekretuaren 22. eta 23. artikuluetan araututako arrazoiengan oinarritutako espedienteak inpugnatzekoak; eta urruneko laneko modalitatea efektibo egiteko edo errege lege-dekretu horretako 5. artikuluan aurreikusitako lan-baldintzak egokitzeko bideratzen direnak.

2. Aurreko apartatuan xedatutakoak ez du eragotziko lege prozesalek lehentasuna aitortzea beste prozedura batzuei.

Hala ere, lan-arlo jurisdikzionalan, premiazkoak izango dira ondore guztietarako eta lehentasunezkoak epaitegietan izapidetzen diren beste guztien aldean (oinarrizko eskubideak eta askatasun publikoak babestea helburu dutenen aldean izan ezik) honako hauek: banaka edo taldeka aldi baterako enplegu-erregulazioko espedienteak aurkaratzeko prozedurak, martxoaren 17ko 8/2020 Errege Lege Dekretuaren 22. eta 23. artikuluetan araututako arrazoiengan oinarritutako espedienteak inpugnatzekoak; urruneko laneko modalitatea efektibo egiteko edo errege lege-dekretu horretako 5. artikuluan aurreikusitako lan-baldintzak egokitzeko bideratzen direnak; eta martxoaren 17ko 8/2020 Errege Lege Dekretuaren 6. artikulua MECUIDA plana aplikatzearen ondoriozkoak.

II. KAPITULUA

Konkurto- eta sozietate-neurriak

8. artikulua. *Konkurto-hitzarmena aldatzea.*

1. Alarma-egoera deklaratu ondorengo urtean, betetzeko aldiaren dagoen hitzarmena aldatzeko proposamena aurkeztu ahal du konkurtsopekoak. Eskabidearekin batera, hauek aurkeztu beharko ditu: ordaintzeke dauden konkurtso-kredituen zerrenda, hitzarmena betetzeko aldiaren hartu baina ordaindu gabe daudenena, bideragarritasun plana eta ordaintzeko plana.

Jatorrizko hitzarmena onartzeko ezarri ziren arau berberak aintzat hartuta bideratuko da aldatzeko proposamena, baina idatziz izapidetuko da, edozein dela hartzekodunen kopurua. Aldatzeko proposamena onartzeko eska daitezkeen pasibo galdagarriaren gehiengoak jatorrizko hitzarmenaren proposamena onartzeko eskatu ziren berberak izango dira, aldaketaren edukia edozein dela ere. Aldaketak ez ditu eragingo jatorrizko hitzarmena betetzeko aldiaren sortutako edo hartutako kredituak, ez eta hitzarmenaren eraginkortasuna zabaldu zaizkien hartzekodun pribilegiatuak edo hura onartu eta gero atxiki direnak, salbu eta aldatzeko proposamenaren aldeko botoa eman badute edo aldatzeko proposamenari berriaz atxiki badira.

2. Epaileak hitzarmena ez dela bete deklaratzeko jaso dituen eskabideen berri emango dio konkurtsopekoari, hain zuzen, hartzekodunek alarma-egoera deklaratu denetik sei hilabete pasa arte aurkeztutako eskabideen berri; baina, epe hori amaitu eta

hiru hilabete pasa arte ez ditu izapidetzeko onartuko. Hiru hilabete horietan zehar, konkurtsopekoak hitzarmena aldatzeko proposamena aurkeztu ahalko du; aurkeztuz gero, ez-betetzea deklaratzeko eskabidearen aurretik izapidetuko da.

3. Arau horiek beraiek aplikatuko zaizkio ordaintzeko judizioz kanpoko akordioei.

9. artikulua. *Likidatzeko fasea irekitzea eskatzeko eginbeharraren geroratzea.*

1. Alarma-egoera deklaratu denetik kontatuta urtebeteko epean, zordunak ez du masa aktiboa likidatzeko eskatu beharko hitzarmena aldatzeko proposamena aurkezten badu eta hura onartua bada epe horren barruan; eskabide hori aurkeztu behar izaten da zordunak dakienean ezin dituela dagozkion ordainketak egin edo ezin dituela bete konkurtso-hitzarmenean onartutako betebeharrak. Hitzarmena aldatzeko proposamena 8.1 artikuluan xedatutakoarekin bat izapidetuko da.

2. Aurreko apartatuan aurreikusitako epean zehar, epaileak ez du likidazio fasea irekitzeko autorik emango, nahiz eta hartzekodunak konkurtsoaren deklarazioa oinarritu dezaketen egintzak daudela egiaztatu.

3. Alarma-egoera deklaratu ondorengo bi urteen barruan onartutako edo aldatutako hitzarmena betetzen ez bada, masaren kontrako kredituak izango dira: diruzaintzako diru-sarreraren ondoriozkoak, hain zuzen, konkurtsopekoari mailegu, kreditu edo antzeko negozio gisa eman zaizkionak, edo haren alde edozein pertsonak eraturako berme pertsonalen edo errealen ondoriozkoak, harekin legearen arabera harreman estua duten pertsonen emandakoak barne; betiere, hitzarmenean edo aldaketan adierazita badago betebeharrekoaren nortasuna eta finantzatzeko emango den gehienezko zenbatekoa edo eratuko den bermearena.

10. artikulua. *Birfinantzatzeko akordioak.*

1. Alarma-egoera deklaratu denetik kontatuta urtebeteko epean zehar, birfinantzatzeko akordioa homologatua duen zordunak konkurtsoa deklaratzeko eskumena duen epaitegiari jakinarazi ahalko dio indarrean den akordioa aldatzeko edo berri bat lortzeko hartzekodunekiko negoziazioak abiarazi dituela edo abiarazteko asmoa duela, nahiz eta homologatzeko aurreko eskabidea egin zuenetik urtebetea pasatua ez izan.

2. Alarma-egoera deklaratu ondorengo sei hilabeteetan zehar, epaitegiak zordunari helaraziko dizkio hartzekodunek birfinantzatzeko akordioa ez dela bete deklaratzeko aurkeztutako eskabideak, baina sei hilabete epe hori amaitzen denetik kontatuta hilabete bat pasa arte ez ditu izapidetzeko onartuko. Hilabete horretan zehar, zordunak konkurtsoa deklaratzeko eskumena duen epaitegiari jakinarazi ahalko dio indarrean den akordioa aldatzeko edo berri bat lortzeko hartzekodunekiko negoziazioak abiarazi dituela edo abiarazteko asmoa duela, nahiz eta homologatzeko aurreko eskabidea egin zuenetik urtebetea pasatua ez izan. Epaitegiari egindako jakinarazpenetik hiru hilabete pasa badira eta zordunak indarrean den akordioa aldatzeko akordioa edo akordio berri bat lortu ez badu, epaileak hartzekodunek aurkeztutako ez-betetzeak deklaratzeko eskabideak izapidetzea onartuko du.

11. artikulua. *Hartzekodunen konkurtsoa deklaratzeko eskabideen araubide berezia.*

1. 2020ko abenduaren 31ra arte, kaudimengabeziaren egoeran dagoen zordunak ez du konkurtso-deklarazioa eskatu beharko, berdin dio hura deklaratzeko eskumena duen epaitegiari jakinarazi dion edo ez abiarazi dituela hartzekodunekiko akordioa —birfinantzatzeko edo ordaintzeko judizioz kanpoko akordioa— edo hitzarmenerako aurreko proposamenarekiko atxikipena lortzeko negoziatioak.

2. 2020ko abenduaren 31ra arte, epaileek ez dituzte izapidetzeko onartuko alarma-egoeraren deklarazioa egin zenetik aurkeztu diren nahitaezko konkurtsoen eskabideak. 2020ko abenduaren 31 baino lehen, zordunak borondatzeko konkurtso-eskabidea aurkeztu badu, nahitaezko konkurtsoaren eskabidearen aurretik izapidetuko da, beste hori baino beranduago aurkeztua bada ere.

3. 2020ko irailaren 30a baino lehen, zordunak jakinarazi badu hartzekoduneko negoziazioak abiarazi dituela birfinantzatzeko akordioa, ordaintzeko judizioz kanpoko akordioa edo hitzarmenaren hasierako proposamenarekiko atxikipena lortzeko, legeak ezarritako araudi orokorrari jarraituko zaio.

12. artikulua. *Zordunarekin harreman estua duten pertsonen egindako finantzaketa eta ordainketak.*

1. Alarma-egoera deklaratu ondorengo bi urteetan deklaratu diren hartzekodunen konkurtsoetan, kreditu arruntak izango dira: diruzaintzako diru-sarreretatik eratorritakoak, hain zuzen, legearen arabera zordunarekin harreman estua duten pertsonen mailegu, kreditu edo antzeko negozio gisa zordunari emandakoak alarma-egoera deklaratu denetik.

2. Alarma-egoera deklaratu ondorengo bi urteetan deklaratu diren hartzekodunen konkurtsoetan, kreditu arruntak izango dira: egoera hori deklaratu den unetik zordunaren kontura kreditu arruntan edo pribilegiatuen ordainketak egin dituztelako, legearen arabera zordunarekin harreman estua duten pertsonen subrogatu dituztenak.

13. artikulua. *Inbentarioa eta hartzekodunen zerrenda aurkaratzea.*

1. Baldin eta dena delako hartzekodunen konkurtsoan konkurtso-administrazioak behin-behineko inbentarioa eta hartzekodunen behin-behineko zerrenda oraindik aurkeztu ez badu edo dena delako konkurtsoa alarma-egoera deklaratu denetik bi urte pasa baino lehen deklaratu bada, inbentarioa eta hartzekodunen zerrenda aurkaratzearekin loturik abiarazten diren intzidentetan dokumentu eta peritu bidezko frogabideak baino ez dira onartuko, eta ez da beharrezkoa izango ikustaldia egitea, salbu eta konkurtsoaren epaileak bestela egitea erabakitzen badu.

2. Demandatuetako edozeinek demandari erantzuten ez badio, amore-ematetzat joko da; zuzenbide publikoko hartzekodunen kasuan izan ezik.

3. Aurkaratzeko demanda intzidentalarekin eta aurkezten diren erantzunekin batera joan beharko dira, nahitaez, alderdiek baliatu nahi dituzten frogabideak.

14. artikulua. *Lehentasunez izapidetzea.*

Alarma-egoera deklaratu denetik urtebetea pasa arte, lehentasunez izapidetuko dira:

- a) Lan-arloko konkurtso-intzidentek.
- b) Ekoizpen unitateak besterentzera edo aktiboaren elementuak osotasunean saltzera bideratutako jarduketak.
- c) Hitzarmen proposamenak edo betetzeko aldiak daudenak aldatzekoak, bai eta hitzarmena epaiketa bidez onartzeari aurka egiteko intzidentek ere.
- d) Masa aktiboa leheneratzearen arloko konkurtso-intzidentek.
- e) Birfinantzatzeko akordioa homologatzeko eskabidea edo indarrean dagoenaren aldatetaren izapidetzea onartzea.
- f) Kautelazko neurriak eta, oro har, bestelakoak hartzea konkurtso-epailearen iritziz ondasunak eta eskubideak gordetzen eta kontserbatzen lagun badezakete.

15. artikulua. *Masa aktiboa besterentzea.*

1. Alarma-egoera deklaratu denetik urtebeteko epean deklaratu diren hartzekodunen konkurtsoetan eta epe horretan izapidetzen ari direnetan, masa aktiboaren ondasunen eta eskubideen enkanteak judizioz kanpokoak izan beharko dira nahiz eta likidazio-planak beste zerbaitez ezarri.

2. Aurreko apartatuan ezarritakotik salbuesten da enpresa osoaren edo ekoizpen unitate baten edo batzuen besterentzea, konkurtsoa edozein egoeratan dagoela; besterentzea enkante bidez, judiziala edo judizioz kanpoko, egin ahalko da edo epaileak baimendutako beste edozein baliabideren bidez, uztailaren 9ko 22/2003 Konkurtso Legeak aurreikusitako artetik aukeratua.

3. Konkurtsoa edozein egoeratan dagoela, epaileak baimentzen badu pribilegio bereziari atxikitako ondasun eta eskubideak zuzenean diru bihurtzea edo ordainean ematea edo ondasun horiek ordaintzeko, baimenean esaten denari jarraitu beharko zaio.

16. artikulua. *Likidatzeko plana onartzea.*

1. Alarma-egoera amaitu eta hamabost egun pasa direnean likidatzeko plana epaitegiaren bulegoan ikusgai jarri denetik, epaileak berehala eman beharko du autoa konkurtsoaren intereserako komenigarri ikusten duena aintzat hartuta, hau da, likidatzeko plana onartuko du, planean beharrezko eta egoki ikusten dituen aldaketak sartuko ditu edo likidazioa ordeztu legezko lege-arauekin bat egitea erabakiko du.

2. Alarma-egoeraren indarraldia amaitu eta konkurtso-administrazioak aurkeztutako likidatzeko plana epaitegiko bulegoan oraindik ikusgai jarri ez denean, Justizia Administrazioako letratuak berehala erabakiko du horrela jartzea; ohartarazpenak edo aldatzeko proposamenak aurkezteko legezko epea amaitutakoan, konkurtso-epaileari jakinaraziko dio hark aurreko apartatuan xedatutakoaren arabera jardun dezan.

17. artikulua. *Ordaintzeko judizioz kanpoko akordioaren izapidetzea arintzea.*

Alarma-egoera deklaratu ondorengo urtebetean, zorduna ordaintzeko judizioz kanpoko akordioa lortzen saiatu dela ulertuko da, lortu ez arren, egiaztatzen bada konkurtso kontsektiboa abiarazteko izendatua izan den konkurtso-bitartekariak izendapenari bi aldiz uko egin diola epaitegiari jakinaraziz.

18. artikulua. *Galeren ondorioz desegiteko arrazoien aplikazioa etetea.*

1. 2020ko ekitaldian izan diren galerak ez dira aintzat hartuko Kapital Sozietateen Legearen testu bateginaren 363.1.e artikulua jasotzen duen desegiteko arrazoia dagoen edo ez zehazteko ondore hutserako. Uztailaren 2ko 1/2010 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onartu zen testu bategin hori. 2021eko ekitaldiaren emaitzan ikusten bada ezen galerak direla-eta ondore garbia murrizten dela kapital sozialaren erdira, administratzaileek edo beste edozein bazkidek eskatu ahalko dute sozietatea desegiteko batzarra egiteko, ekitaldia aipatu legearen 365. artikuluaekin bat ixten denetik kontatuta bi hilabeteko epean, salbu eta kapitala neurri egokian gehitu edo murrizten bada.

2. Aurreko apartatuan xedatutakoa ulertuko da ezertan eragotzi gabe konkurtso-deklarazioaren eskabidea aurkezteko betebeharra errege lege-dekretu honetan xedatutakoarekin bat.

III. KAPITULUA

Antolamendu- eta teknologia-neurriak

19. artikulua. *Egintza prozesalak baliabide telematikoen bidez egitea.*

1. Alarma-egoera indarrean den bitartean eta hura amaitu ondorengo hiru hilabeteetan, epaitegiak edo auzitegiak haien egoitzetan eratu direnean, epaiketak, agerraldiak, deklarazioak, ikustaldiak eta, oro har, egintza prozesal guztiak telematikoki egingo dira lehentasunez epaitegiek, auzitegiek eta fiskaltzek horretarako behar diren baliabide teknikoak badituzte.

2. Aurreko apartatuan xedatutakoa gorabehera, jurisdikzio-ordena penalean akusatua aurrez aurre egon beharko du epaiketaren delitua astuna bada.

3. Auzitegiaren kideen eztabaidak telematikoki egingo dira horretarako behar diren baliabide teknikoak badaude.

4. Fiskaltzetan egiten diren egintzetan ere aplikatuko da lehenengo apartatuan xedatutakoa.

20. artikulua. *Ikustaldi-aretoetara sartzea.*

Pertsonen osasuna bermatzeko xedez, alarma-egoera indarrean den bitartean, eta hura amaitu ondoren hiru hilabete pasa arte, ikusleak ahozko jarduketetan nola sartuko diren antolatuko du organo judizialak ikustaldi-aretoen ezaugarriak aintzat hartuta.

21. artikulua. *Auzitegi-medikuen miaketak.*

Alarma-egoera indarrean den bitartean eta hura amaitu ondoren hiru hilabete pasa arte, auzitegi-medikuek txostenak egin ahalko dituzte eskura duten dokumentazio medikuan eta ez beste ezertan oinarrituta horrela egitea posible bada.

22. artikulua. *Togak ez erabiltzeko dispentsa.*

Alarma-egoera indarrean den bitartean eta hura amaitu ondoren hiru hilabete pasa arte, ahozko jarduketetara agertzen diren alderdiei dispentsa ematen zaie entzunaldi publikoetan togak ez erabiltzeko.

23. artikulua. *Jendearentzako arreta.*

1. Alarma-egoera indarrean den bitartean eta hura amaitu ondoren hiru hilabete pasa arte, edozein egoitza judizialetan edo fiskaltzatan egiten den jendearentzako arreta telefonoz bideratuko da, edo horretarako gaitu den posta elektronikoz, zeina Justizia Ministerioaren dagokion Lurralde Kudeatzailetzaren web-orrian argitaratu beharko baita, edo justiziaren arloko eskumena duten autonomia-erkidegoek zehazten duten organoaren web-orrian; jurisdikzio militarren eremuan, Defentsa Ministerioaren web-orrian egon beharko da argitaratuta, dagokion estekan. Hori horrela izango da eskatzen den informazioa zein den aintzat hartuta posiblea bada, eta Datu Pertsonalak Babesteko eta Eskubide Digitalak Bermatzeko abenduaren 5eko 3/2018 Lege Organikoak xedatutakoarekin bat.

2. Egoitza judizialera edo fiskaltzara ezinbestean joan behar izatekotan, hitz ordua eskatu beharko da aurretik administrazio eskudunek horretarako ezartzen dituzten protokoloak beteta; protokoloak ezartzeko orduan, guardiako epaitegietako eta emakumeen aurkako indarkeriaren arloko epaitegietako agerraldien berezitasunak aurreikusi beharko dituzte administrazio horiek.

24. artikulua. *COVID-19arekin loturiko organo judizialak.*

1. Mugape eta Antolaketa Judizialari buruzko abenduaren 28ko 38/1988 Legearekin bat, errege lege-dekretu hau indarrean sartzean, Justizia Ministerioak COVID-19arekin loturiko prozedurez eskusibitatez arduratuko diren organo judizial bihurtu ahalko ditu martxan hasteko zain dauden organo judizialak, Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiak txostena eman eta eragindako autonomia-erkidegoari egin beharreko entzunaldia egin ondoren.

2. Botere Judizialaren Kontseilu Nagusia entzun ondoren, Justizia Ministerioa gaitzen da aurreratu ahal dezan 2020ko programazioan jasotzen diren organo judizialak martxan hasteko momentua; horiek guztiak edo batzuk COVID-19arekin loturiko prozedurez arduratu ahalko dira eskusiboki.

25. artikulua. *Lehentasunez lurralde-atxikipeneko epaileak izendatzea.*

Justizia Auzitegi Nagusiko lehendakariak izendatu dituen lurralde-atxikipeneko epaileek beren zeregin jurisdikzionalak burutu ahalko dituzte lehentasunez COVID-19arekin loturiko prozedurez arduratzen diren organo judizialetan.

26. artikulua. *Destino-zentro beraren barruko jarduketak.*

1. Alarma-egoera indarrean den bitartean eta hura amaitu ondoren hiru hilabete pasa arte, probintziako idazkari koordinatzaileek Justizia Administrazioako letraduei eta administrazio horretarako lanean ari diren gainerako funtzionarioei, organo judizialei zuzeneko laguntza

emateko unitate prozesaletako edozeinetan lanean ari direnei, esleitu ahalko diete haien kidegoei dagozkien baina beste unitateren bati esleitutako zereginak burutzeko.

2. Dagozkion lanpostuen zerrendak onartuta ez dituzten barruti judizialetan, zereginak burutzea esleitu ahalko zaie kide bakarreko edo kide anitzeko edozein organon ari diren langileei, aurreko apartatuan xedatutako aldi berean.

3. Aurreko bi apartatuetan arautu den esleipena egiteko orduan, zeregina lehentasunez esleitu zaie haien borondatez horiek burutzea onartzen duten Justizia Administrazioako letraduei eta administrazio horretan lanean ari diren gainerako langileei, eta esleipenak ez du inoiz ekarriko ordainsarien aldaketa.

Esleitzeko erabaki hori arrazoitutako ebazpenaren bidez hartuko da beti, zeinaren oinarria izango baita ezinbesteko neurria izatea zerbitzua behar bezala ematen dela bermatzeko.

Halaber, esleipen hori bakarrik egin ahalko da udalerrri berean dauden eta dena delako letraduak edo funtzionarioak bere lana egiten ohi duten orden jurisdikzional berekoak diren unitateen edo organoen artean.

27. artikulua. *Lanaldia.*

1. Alarma-egoera indarrean den bitartean eta hura amaitu ondoren hiru hilabete pasa arte, Justizia Administrazioako letraduentzat eta administrazio horretan lanean ari diren gainerako langileentzat goizeko eta arratsaldeko lanaldiak ezartzen dira zerbitzu eta organo jurisdikzional guztietan.

2. Justizia Ministerioak eta justiziaren arloan eskumenak dituzten autonomia-erkidegoek lanaldien banaketa ezarriko dute eta ordutegiak finkatuko, Botere Judizialaren uztailaren 1eko 6/1985 Lege Organikoak xedatutakoarekin bat.

28. artikulua. *Justizia Administrazioan praktiketan ari diren letraduak ordezkapenak egiteko eta zerbitzua indartzeko baliatzea.*

1. 2020ko abenduaren 31ra arte, ordezkapenak edo zerbitzua indartzeko zereginak eginez bete ahalko dira Justizia Administrazioako letraduen kidegoko hasierako ikastaroen irakaskuntza praktikoak, baldin eta zentroko zuzendariak horrela erabakitzen badu, eta lehentasuna izango dute ordezkari letraduen aurretik zeregin horietan aritzeko egiten den edozein deialditan. Praktika horiek jasota daude apirilaren 26ko 312/2019 Errege Dekretuaren bidez onartutako Azterlan Juridikoen Zentroa Erakunde Autonomoaren Estatutuaren 24. artikuluan.

2. Aurreko apartatuak xedatutakoarekin bat, ordezteko eta indartzeko zereginak egiten dituzten Justizia Administrazioako letraduek titularrek bezala jardungo dute, jardunaren zabalatasun osoan, eta dagokion gobernu-idazkaritzaren esanetara ariko dira.

Gobernu-idazkaritza horietako titularrek txosten bat egin beharko dute dena delakoek zereginak burutzean izan duten dedikazioari eta lortutako errendimenduari buruz, eta Azterlan Juridikoen Zentrori bidaliko dituzte han azter ditzaten.

3. Nolanahi ere, Azterlan Juridikoen Zentroak praktiken tutoretza egokia bermatuko du, eta gobernu-idazkaritzek dagokion laguntza emango dute.

4. Egiten duten lanari dagokion ordainsari osoa kobratuko dute ordezkapenak egiten eta zerbitzua indartzeko zereginetan ari diren Justizia Administrazioako praktikaldiko letraduek, Justizia Ministerioak ordainduta.

Lehenengo xedapen gehigarria. *Epeak zabaltzea Erregistro Zibilaren eremuan.*

1. Ezkontzeko baimena ematen duten espedienteetan, baiesteko ebazpena eman bada, automatikoki emango da urtebeteko epea ezkontzeko alarma-egoera amaitzen den momentutik kontatzen hasita.

2. Halaber, espedienteren batean ez bada urtebeteko epea pasa harekin lotutako ediktuak, haien dispentsa edo Erregistro Zibilaren Legearen Araudiak —1958ko azaroaren

14ko Dekretuaren bidez onartua— 248. artikuluan jasotzen dituen ordeztako eginbideak argitaratu zirenetik, aurreko artikulua xedatutakoa aplikatuko da.

3. Alarma-egoera indarrean den bitartean eta hura amaitu ondoren hiru hilabete pasa arte, Erregistro Zibilaren uztailaren 21eko 20/2011 Legeak 46.1 artikuluan xedatzen duen 72 orduko epea bost egun naturaletara zabaltzen da; artikulua horrek xedatzen duenez, ospitale, klinika eta osasun-establezimenduek epe horren barruan eman behar diote Erregistro Zibilaren Bulegoari osasun-zentroan izan diren jaiotzeen berri.

Bigarren xedapen gehigarria. *Sektore Publikoaren Araubide Juridikoaren urriaren 1eko 40/2015 Legearen 96.1.e) artikulua xedatzen duen desegiteko arrazoien aplikazioa etetea.*

Sektore Publikoaren Araubide Juridikoaren urriaren 1eko 40/2015 Legearen 96.1.e) eta 96.3 artikuluek xedatutakoa ez zaie aplikatuko 2020ko, 2021eko eta 2022ko ekitaldietan onartutako urteko kontuei.

Hirugarren xedapen gehigarria. *Zenbait xedapen jurisdikzio militarera egokitzea.*

1. Ulertu behar da ezen errege lege-dekretu honetako 1., 2. eta 26. artikuluetan jaso den Justizia Administrazioako letraduei buruzko aipamena justizia militarren eremuko idazkari errelatoreei buruzkoa ere badela.

2. Zigor-arloko prozesu militarrei ez zaie 19. artikulua xedatutakoa aplikatuko.

Laugarren xedapen gehigarria. *Fiskaltzaren komunikazio-egintzak.*

2020ko abenduaren 31ra arte ez da aplikatuko Prozedura Zibilaren urtarilaren 7ko 1/2000 Legeak 151.2 artikuluan fiskaltzaren komunikazio-egintzekin loturik xedatutakoa. Ordura arte, 10 egun naturalekoa izango da artikulua horretan arautzen den epea.

Lehenengo xedapen iragankorra. *Jarduketa prozesalen araubide iragankorra.*

1. Errege lege-dekretu honen arauak aplikatuko dira bera indarrean jartzen den unetik aurrera egiten diren jarduketa prozesal guztietan, edozein dela haiek sortu zireneko prozesuaren abiarazte-eguna.

2. Aurrekoa gorabehera, errege lege-dekretu honetako arauak epe zehatza dutenean iraupen horren mende egongo dira.

Bigarren xedapen iragankorra. *Hartzekodunen konkurtsoaren arloko aurreikuspenak.*

1. Alarma-egoera indarrean den bitartean eta errege lege-dekretu hau indarrean jarri arte, nahitaezko konkurtso-eskabideren bat egin bada, 11. artikuluan xedatutakoa aplikatuko da.

2. Alarma-egoera indarrean den bitartean eta errege lege-dekretu hau indarrean jarri arte, zordunen batek likidazio-fasea irekitzeko eskabidea aurkezten badu ezin dituelako hitzartutako ordainketak egin eta hitzarmena onartu ondoren hartu dituen konpromisoak bete, epaileak ez du haren gaineko ebazpenik emango, baldin eta zordunak hitzarmena aldatzeko proposamena aurkezten badu errege lege-dekretu honek xedatutakoarekin bat.

3. Errege lege-dekretu hau indarrean jartzen denean, hartzekodunen batek likidatzeko fasea irekitzeko eskabidea edo hitzarmena ez dela bete deklaratzeko eskabidea aurkeztu badu, 8. eta 9. artikuluek xedatutakoa aplikatuko da.

Xedapen indargabetzaile bakarra.

COVID-19aren eragin ekonomiko eta sozialari aurre egiteko presako eta ezohiko neurrien martxoaren 17ko 8/2020 Errege Lege Dekretuaren 43. artikulua indargabetuta geratzen da.

Azken xedapenetako lehenengoa. *Justizia Administrazioan informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabilera arautzeko uztailaren 5eko 18/2011 Legea aldatzea.*

Justizia Administrazioan informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabilera arautzeko uztailaren 5eko 18/2011 Legea aldatzen da honela:

Bat. Aldatu egiten da 4.2. artikulua f) letra, eta honela geratzen da idatzita:

«f) Administrazio Publikoaren Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legeak 9. eta 10. artikuluetan xedatzen dituen identifikatzeko eta izenpetzeko sistemak erabiltzeko».

Bi. Aldatu egiten da 6.2. artikulua d) letra, eta honela geratzen da idatzita:

«d) Administrazio Publikoaren Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legeak 9. eta 10. artikuluetan xedatzen dituen identifikatzeko eta izenpetzeko sistemak erabiltzeko, baldin eta sistemak era unibokoan identifikatzen badu profesional gisa administrazioarekiko edozein izapide elektronikorako lege prozesalek xedatutakoarekin bat.

Horretarako, Kontseilu Nagusiak edo dagokion gorenak bulego judizialen eskura jarri beharko ditu interkonexiorako protokoloak eta sistemak, zeinek jardunean ari diren profesional elkargokideen erregistroa baliabide elektronikoen bidez sartzeara ahalbidetuko baitute; erregistroan profesionalaren datu hauek agertzen direla bermatuko da: elkargokide-zenbakia, helbide profesionala, telefono- eta fax-zenbakiak eta helbide elektronikoa. Elkargo profesionali buruzko otsailaren 13ko 2/1974 Legearen 10. artikuluan aurreikusita dago erregistro hori».

Hiru. Bigarren paragrafoa gehitzen zaio 8 artikuluari, honako hau dioena:

«Administrazio eskudunek bitarteko seguruak hornituko dituzte sistema horiek erabat irisgarri eta operatibo izan daitezten, erabiltzaileak administrazio haien organo, bulego edo fiskaltzen egoitzetan aurrez aurre egotea beharrezkoa izan gabe».

Lau. Bosgarren xedapen gehigarria aldatzen da, eta honela geratzen da idatzita:

«Bosgarren xedapen gehigarria. *Baliabide eta tresna elektronikoak eta informazio-sistemak hornitzea.*

Justizia arloko administrazio eskudunen ardura izango da organo, bulego judizial eta fiskaltzak zeregina era eraginkorrean garatzeko beharrezko eta nahiko diren baliabide eta tresna elektronikoz eta informazio-sistemaz hornitzea. Sistema horiek erabat irisgarri eta operatibo izango dira, ez da beharrezkoa izango erabiltzaileak administrazio horien organo, bulego edo fiskaltzen egoitzetan aurrez aurre egotea, eta deskonexio digitalerako eskubidea bermatzen duten barne-politikek diotena beteko da; eskubide hori jasotzen du urriaren 30eko 5/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onartutako Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuaren Legearen testu bateginak 14.j.bis eta 88. artikuluetan. Era berean, sistemak osatzen dituztenei prestakuntza emango zaie baliabide eta tresna horiek erabiltzen ikas dezaten».

Azken xedapenetako bigarrena. *Erregistro Zibilaren uztailaren 21eko 20/2011 Legearen azken xedapenetako hamargarrena aldatzea.*

Erregistro Zibilaren uztailaren 21eko 20/2011 Legearen azken xedapenetako hamargarrena aldatzen da, eta honela geratzen da idatzita:

«Azken xedapenetako hamargarrena. *Indarrean jartzea.*

Lege hau 2021eko apirilaren 30ean jarriko da indarrean, xedapen eta artikulua hauek izan ezik: zazpigarren eta zortzigarren xedapen gehigarriak eta azken

xedapenetako hirugarrena eta seigarrena, horiek «Estatuko Aldizkari Ofizialean» argitaratu eta hurrengo egunean jarriko baitira indarrean; eta 49.2 eta 53. artikulua, horiek 2017ko ekainaren 30ean jarriko baitira indarrean.

Aurreko paragrafoan xedatutakoa ulertzen da ezertan eragotzi gabe 2015eko urriaren 15ean indarrean jartzea artikulua hauek: 44., 45., 46., 47., 49.1, 49.2 eta 49.4, 64., 66. eta 67.3 artikulua eta bederatzigarren xedapen gehigarria —Justizia Administrazioaren eta Erregistro Zibilarren eremuan administrazioa erreformatzeko neurrien uztailaren 13ko 19/2015 Legearen 2. artikuluan emandako idazkuntzan—.

Lege hau osorik indarrean jarri arte, Gobernuak erregistro zibilen antolamenduari eta funtzionamenduari eragiten dioten neurriak hartuko ditu, eta behar diren arauak aldatuko».

Azken xedapenetako hirugarrena. *Sektore Publikoko Kontratuaren azaroaren 8ko 9/2017 Legea aldatzea. Lege horrek Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2014ko otsailaren 26ko 2014/23/EB eta 2014/24/EB zuzentarauen transposizioa egiten du Espainiako ordenamendu juridikora.*

Sektore Publikoko Kontratuaren azaroaren 8ko 9/2017 Legearen 159.4 artikulua d) eta f) letrak aldatzen dira; aldaketak ondoreak izango ditu errege lege-dekretu hau indarrean jartzen denetik, eta amaierarik gabeko indarraldia izango du. Lege horrek Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2014ko otsailaren 26ko 2014/23/EB eta 2014/24/EB zuzentarauen transposizioa egiten du Espainiako ordenamendu juridikora. Bi letra horiek honela geratzen dira idatzita:

«d) Eskaintza gutun-azal edo fitxategi elektronikoa bakarrean aurkeztuko da prozedurak balio-iritzi baten arabera kuantifikatzen diren adjudikazio-irizpideak jasotzen ez dituenen. Hala ez bada, eskaintza bi gutun-azalaren edo bi artxibo elektronikotan aurkeztuko da.

Proposamena jasotzen duten gutun-azalak edo artxibo elektronikoak 145. artikuluan ezarritakoaren arabera dagokien hurrenkeran irekiko dira, baldintza-agirietan ezarritako adjudikazio-irizpideak balioesteko aplikatzekoa den metodoaren arabera. Lege honen 326. artikulua 6. apartatuak aipatzen duen kontratazio-mahaiak irekiko ditu».

«f) Nolanahi ere, aurreko letrak aipatzen duen balorazioak eginda egon beharko du formulen aplikazio hutsez kuantifikatzekoak diren irizpideen bitartez ebaluatu beharreko eskaintzaren gutun-azala edo artxibo elektronikoa irekitzeko jendaurreko ekitaldia baino lehen.

Gutun-azala edo artxibo elektronikoa ireki ondoren, saio berean, mahaiak honako hauek egingo ditu:

1.a Kasua bada, baldintza-agiriko baldintzak betetzen ez dituzten eskaintzak baztertu eta, ondoren, eskaintzak ebaluatu eta sailkatzea.

2.a Puntuazio onena duen hautagaiaren aldeko adjudikazio-proposamena egitea.

3.a Lizitzaileen eta Enpresa Sailkatuen Erregistro Ofizialean egiaztatzea enpresa behar bezala eratuta dagoela, proposamenaren sinatzaileak eskaintza egiteko behar adinako boterea duela eta kaudimen ekonomiko, finantzario eta tekniko duela, edo, bestela, dagokion sailkapena duela, eta kontratatzeko inongo debekurik ez duela.

4.a Puntuazio onena lortu duen enpresari komunikazio elektronikoa bitartez eskatzea behin betiko bermea eman dezan, eta aurkez dituzten 75.2 artikuluan aipatzen den konpromisoa, batetik, eta kontratua egikaritzeko 76.2 artikuluan ezarritakoari jarraituz hitzeman dituen bitartekoak egiazki badituela egiaztatzeko dokumentazioa, bestetik; eta hori guztia, komunikazioa igortzen denetik 7 egun baliouduneko epean egingo du.

Baldin eta susmatzen bada puntuazio onena lortu duen lizitzailearen eskaintza nabarmenki baxua dela 149. artikuluan aurreikusitako kasuak gertatzen direlako,

mahaiak, aurreko 1. eta 2. puntuetako jarduketak eginda, artikuluko horretako prozedurari jarraituko dio, baina lizitatzailerak bere eskaintza justifikatzeko gehieneko epea ez da izango 5 egun baliodunetik gorakoa, dagokion komunikazioa igortzen denetik kontatzen hasita.

Behin betiko bermea aurkeztuta eta aginduzkoa den kasuetan Kontu-hartzaitzak gastu-konpromisoa fiskalizatu ondoren Aurrekontu Orokorrei buruzko azaroaren 26ko 47/2003 Legean ezarritako baldintzetan, kontratua adjudikatuko zaio adjudikaziodun gisa proposatu den lizitatzailerari, 5 egunetik gorakoa ez den epe batean, eta, behin hura adjudikatuta, kontratua formalizatu egingo da.

Baldin eta horretarako emandako epean adjudikaziodun gisa proposatutako hautagaiak ez badu behin betiko bermerik aurkeztu, puntuazioan hurrengoa den hautagaiaren aldeko esleipen-proposamena egingo da, eta dagokion epea emango zaio aipatutako behin betiko bermea jartzeko.

Enpresaburuak, Lizitatzaileren Erregistroan inskribatuta ez dagoen beste edozein dokumentazio aurkeztu behar badu, dokumentazio hori behin betiko bermea aurkezteko ezarritako 7 egun balioduneko epean aurkeztu beharko du».

Azken xedapenetako laugarrena. COVID-19ari aurre egiteko, gizarte- eta ekonomia-arloan presako neurri osagarriak ezartzen dituen martxoaren 31ko 11/2020 Errege Lege Dekretua aldatzea.

COVID-19ari aurre egiteko, gizarte- eta ekonomia-arloan presako neurri osagarriak ezartzen dituen martxoaren 31ko 11/2020 Errege Lege Dekretua aldatzen da, eta honela geratzen da idatzita:

Bat. Honela geratzen da idatzita 4. artikulua 1. apartatua:

«1. Baldin eta Hiri Errentamenduen azaroaren 24ko 29/1994 Legearen babesean sinatutako ohiko etxebizitzaren kontratu baten errentaria kalteberatasun ekonomikoko egoeran badago, hurrengo artikuluan zehazten den bezala, eta errentatzailea etxebizitzaren arloko enpresa edo erakunde publikoa edo edukitzaile handia bada (hau da, hamar hiri-ondasun higiezin baino gehiagoren titularra, garajeak eta trastelekuak zenbatu gabe, edo 1.500 m²-tik gora eraikita dauden higiezin baten titularra den pertsona fisikoa edo juridikoa), errentariak errentatzaileari eskatu ahal izango dio errege lege-dekretu hau indarrean jartzen denetik hiru hilabete pasatu baino lehen errentaren ordainketa aldi batez eta aparteko neurri gisa geroratzeko; nolana ere, hori eskatzeko, ezinbestekoa izango da bi alderdiek lehendik adostuta ez edukitzea ordainketa geroratzeko edo ordaindu beharreko kopuru osoa edo zati bat barkatzea».

Bi. Honela geratzen da idatzita 8. artikulua 1. apartatua:

«1. Hiri Errentamenduen azaroaren 24ko 29/1994 Legearen babesean sinatutako ohiko etxebizitzaren kontratu baten errentariak, 5. artikuluan zehazten den kalteberatasun ekonomikoko egoeran izanez gero, errentatzaileari eskatu ahal izango dio, baldin eta 4. artikuluan aipatzen direnetakoa ez bada, errege lege-dekretu hau indarrean jartzen denetik hiru hilabete pasatu baino lehen, eta hurrengo 2 eta 4 bitarteko apartatuetan arautzen den bezala, errentaren ordainketa aldi batez eta aparteko neurri gisa geroratzeko. Ezinbestekoa da ordainketaren geroratzeko edo barkamen osoa edo partziala alde aurretik bi alderdien artean adostuta ez egotea».

Hiru. Honela geratzen da idatzita 9. artikulua:

«9. artikulua. *COVID-19aren hedapenaren ondorioz kalteberatasun sozial eta ekonomikoko egoeran dauden errentarien finantzaketa Estatuaren kontura estaltzeko abal-lerroa onartzea.*

1. COVID-19aren hedapenaren ondorioz kalteberatasun sozial eta ekonomikoko egoeran dauden familiei etxebizitza-gastuei aurre egiteko finantza-estaldura emateko asmoarekin, baimena ematen zaio Garraio, Mugikortasun eta Hiri Agendako Ministerioari hamalau urtez, gehienez, Estatuak guztiz babestutako abal-lerro bat garatzeko Kreditu Ofizialeko Institutuarekin egindako hitzarmen baten bitartez; lerro horretaz baliatuz, kreditu-erakundeek finantzaketa-laguntza iragankorrak eman ahal izango dizkiete aipatutako kalteberatasuna duten pertsonen mailegu gisa, eta haiek sei urtera arteko epealdia edukiko dute itzultzeko (aparteko kasuetan, lau urtez luzatu ahal izango da). Laguntza horiek ez diete inolako gasturik eta interesik sortuko eskatzaileei.

2. Finantzaketa-laguntza iragankorrak finalistak izango dira, hau da, etxebizitzaren errentamendu-errenta ordaintzeko erabili beharko dira. Gehienez sei hileko errenta estaliko dute.

3. Finantzaketa-laguntza iragankor horiek COVID-19aren hedapenaren ondorioz kalteberak diren errentari guztiek eskuratu ahal izango dituzte, baldin eta Garraio, Mugikortasun eta Hiri Agendako Ministerioaren agindu baten bidez zehaztuko diren irizpideak eta betekizunak betetzen badituzte. Agindu horretan, errege lege-dekretu honen 5. artikuluan zehazten diren egoerak arautuko dira, gutxienez. Agindu horrek ez du ondoren arau-garapenik beharko aplikatzeko, eta Europar Batasunaren estatu-laguntzen arloko arautegia bete behar du nahitaez.

4. Aurreko apartatuan aipatutako Garraio, Mugikortasun eta Hiri Agendako Ministerioaren Aginduak ez du beharko Dirulaguntzen azaroaren 17ko 38/2003 Legearen 10.2 artikuluan aurreikusitako Ministro Kontseiluaren baimena.

5. Finantzaketa-laguntza iragankorren aplikazioaren ondoretarako, ezartzen da ezen ezarritako arauarekin bat kreditu-erakundeek mailegua ematen duten egintza berean maileguak eragindako gastu eta interesentzako dirulaguntza eman dela ulertuko dela; beraz, Garraio, Mugikortasun eta Hiri Agendako Ministerioak ez du dirulaguntza hori eman izanaren ebazpena eman beharko. Interes motako dirulaguntzen modalitateko laguntzak Garraio, Mugikortasun eta Hiri Agendako Ministerioak finantzatuko ditu 17.09.261N.481 «COVID-19aren ondorioz kalteberatasun egoeran dauden errentariei eman zaizkien maileguez eragindako gastuen eta interesen hobaria» aurrekontu-aplikazioaren kargura. Kreditu hori zabalgarria izango da. Garraio, Mugikortasun eta Hiri Agendako Ministerioak *ex post* egiaztatuko du onuradunek betetzen dituztela dirulaguntza jasotzeko betekizunak, dagokion araudiarekin bat.

6. Garraio, Mugikortasun eta Hiri Agendako Ministerioaren eta Kreditu Ofizialeko Institutuaren arteko hitzarmenari —1. apartatuan aipatua— eta ministerio horren aginduari —aurreko apartatuetan aipatua— ez zaie aplikatuko 2019ko abenduaren 27ko Ministro Kontseiluaren erabakiak seigarren eta zazpigarren apartatuetan xedatutakoa; erabaki horren bidez, 2019an indarrean zeuden Estatuaren Aurrekontu Orokorren 2020ko luzapena aplikatzeko irizpideak ezarri ziren. Horrez gain, COVID-19aren eragin ekonomiko eta sozialari aurre egiteko presako eta ezohiko neurrien martxoaren 17ko 8/2020 Errege Lege Dekretuak 39. artikuluan aurreikusitako araubide berezia aplikatu beharko zaio hitzarmenari».

Lau. Hogeigarren xedapen gehigarriaren 1. apartatuko c) letra honela geratzen da idatzita:

«c) Norberaren konturatuko langile izanez gero, aurretik Gizarte Segurantzaren araubide batean edo haren ordezkoko mutualismo-araubide batean horrela egon bada eta COVID-19aren ondoriozko osasun-krisiaren eraginez jarduera utzi badu edo,

jarduera utzi behar izan gabe, pentsio-plana eskuratzeko eskatu aurreko hilabete naturaleko fakturazioan gutxienez ehuneko 75eko murrizketa izan bada, aurreko sei hileko naturalaren batezbestekoarekin alderatuta; baina ezin izango da hurrengo paragrafoetan jasotako bi egoeretako batean egon.

Bai urtaroko ekoizpenetako nekazaritzako langile autonomo izanez gero, Norberaren Konturako Nekazaritzako Langileentzako Sistema Berezian egon bada, bai arrantza-, itsaski-ekoizpenetako edo Itsasoko Langileen Araubide Berezian dauden urtaroko produktu espezifikoetako ekoizpenetako langile izanez gero, prestazioa eskatu aurreko ekoizpen-kanpainako hilabeteetako batezbesteko fakturazioan gutxienez ehuneko 75eko murrizketa izan bada, aurreko urteko kanpainaren hilabete berdinarekin alderatuta.

Langile autonomoa izanez gero, EJSN 2009ko 5912, 5915, 5916, 5920 kodeetan, eta 9001 eta 9004 kodeen artekoetan, biak barne, lan egiten duena, eta, jarduera utzi behar izan gabe ere, prestazioa eskatu aurreko hilabete naturalaren fakturazioan gutxienez ehuneko 75eko murrizketa izan bada, aurreko hamabi hilabeteetan egindakoarekin alderatuta».

Azken xedapenetako bosgarrena. *Ekonomiaren eta enpleguaren aldeko premiazko neurri osagarrien apirilaren 21eko 15/2020 Errege Lege Dekretua aldatzea.*

Bat. Honela geratzen da idatzita 23.2. artikulua c) letra:

«c) Baldin eta langilea, norberaren konturatuko langilea bada eta alde zuzenetik Gizarte Segurantzako araubide batean norberaren konturako langile gisa sartuta egon bada, edo haren ordezkari mutualismo-araubide batean, eta, Gobernuak deklaraturako alarma-egoeraren ondorioz, jarduera utzi behar izan badu edo fakturazioan ehuneko 75eko murrizketa izan badu, hauek aurkeztuko ditu, dagokionaren arabera:

1.a Zerga Administrazioako Estatu Agentziak edo, hala badagokio, autonomia-erkidegoko organo eskudunak emandako ziurtagiria, interesdunak deklaraturako jarduera uzteko deklarazioan oinarrituta; edo

2.a fakturazioaren murrizketa justifikatzen duen kontabilitate-informazioa, martxoaren 17ko 8/2020 Errege Lege Dekretuaren 17.10 artikulua ezarri bezala; hau da, alarma-egoeraren deklarazioak eragindako norberaren konturako langileek jarduera uzteagatik aparte prestazioa eskatzean fakturazioaren murrizketa justifikatzeko aurkeztu behar duten bezala. Baldin eta norberaren kontura ari den langileak ez baditu jarduera-bolumena egiaztatzeko liburuak eraman behar, zuzenbidean onartzen den edozein frogabideren bidez egiaztatu beharko du fakturazioaren murrizketa».

Bi. Honela geratzen da idatzita 23.3.1 artikulua c) letra:

«c) Norberaren konturako langileen kasuan, alde zuzenetik Gizarte Segurantzaren araubide batean norberaren konturako langile gisa sartuta egon badira, edo haren ordezkari mutualismo-araubide batean, eta Gobernuak ezarritako alarma-egoeraren ondorioz jarduera utzi badute edo fakturazioan ehuneko 75eko murrizketa izan badute: jarduera uztearen ondorioz jaso ez diren diru-sarrera garbiak, gehieneko zenbaketa-aldi gisa hartuta alarma-egoeraren indarraldia eta hilabete gehigarri bat; halakoak, betiere, aurreko ekitaldiari dagokion pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren aurreko ekitaldiko aitortza aurkeztuz justifikatuko dira, eta, hala badagokio, pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren ordainketa zatikatua eta azken hiru hilekoari dagokion balio erantsiaren gaineko zergaren autolikidazioak aurkeztuz».

Azken xedapenetako seigarrena. *Eskumen-titulua.*

Errege lege-dekretu hau Espainiako Konstituzioaren 149. artikulua 1. apartatuko 1., 5., 6., 8., 13. eta 18. zenbakietan xedatutakoaren babesean eman da, zeinek eskumen

esklusiboa ematen baitiote Estatuari arlo hauetan: konstituzio eskubideak baliatzean eta betebeharrak betetzean espainiar guztien arteko berdintasuna bermatzen duten oinarrizko baldintzen arauketa; Justizia administrazioa; merkataritza-legegintza; legegintza prozesala, ezertan eragotzi gabe autonomia-erkidegoen zuzenbide substantiboaren berezitasunak direla-eta orden horretan beharrezkoak diren espezialitateak; legegintza zibila, ezertan eragotzi gabe autonomia-erkidegoek, zuzenbide zibila, forala eta bereziak gorde, aldatu eta garatzea, horrelakoak dauden kasuetan, bereziki, erregistro eta tresna publikoen antolamenduaren arloan; jarduera ekonomikoaren oinarriak eta haren planifikazioaren koordinazioa; eta administrazio kontratu eta emakidei buruzko oinarrizko legegintza.

Azken xedapenetako zazpigarrena. *Indarrean jartzea.*

Errege lege-dekretu hau «Estatuko Aldizkari Ofizialean» argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean.

Madriren, 2020ko apirilaren 28an.

FELIPE e.

Gobernuko presidentea,
PEDRO SÁNCHEZ PÉREZ-CASTEJÓN